

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน

เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

ครูผู้สอน ครูธีรสุด ฉ่ำทรัพย์

เรื่อง นานางานเขียน

พากเพียรศึกษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ยกตัวอย่างงานเขียนพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๒. เขียนบรรยายงานเขียนที่ยกมาพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๓. บอกประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียนงานพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

กิจกรรมชวนคิด

นักเรียนมีงานเขียน

ที่เป็นเล่มโปรดหรือไม่

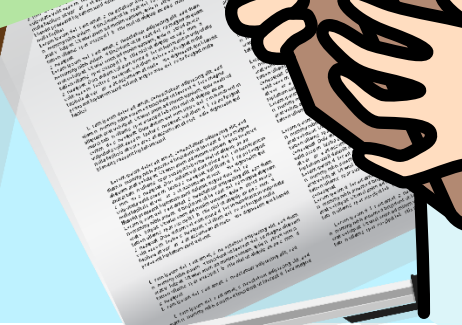
แล้วเหตุใดจึงถือว่าเป็นเล่มโปรด

การเขียนวรรณกรรม

การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ **“สารคดี”** และ **“บันเทิงคดี”** โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังนี้คือ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสาระน้อยมาก แต่ก็ม้งานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดีเลย

การเขียนสารคดี

สารคดีเป็นวรรณกรรมชนิดหนึ่ง ที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของข้อเท็จจริง มีเค้าโครงจากเรื่องจริง ดังนั้น คุณค่าของสารคดีจึงเป็นงานที่ สะท้อนความเป็นจริง ให้ทั้งสาระความรู้ และรสของวรรณกรรม มิใช่เป็นงานที่สร้างจากจินตนาการที่อาจอ่านเพื่อความรื่นรมย์เพียงประการเดียว

พื้นฐานแรกของการเขียนหนังสือที่ดี คือ การเป็นนักอ่าน การอ่านเป็นพื้นฐานของการเขียน ทำให้เราารู้วิธีการเรียบเรียงความคิด ได้คลังคำศัพท์และได้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อีกด้วย

การเขียนสารคดี

เมื่อจะเริ่มต้นลงมือเขียนสารคดี ควรเลือกเรื่องที่เราสนใจ หรืออาจเป็นเรื่องที่เราคุ้นเคยหรือเรื่องใกล้ตัว เพราะจะทำให้เรามีแรงบันดาลใจหรือแรงขับเคลื่อนในการเขียน ซึ่งมีผลให้เราทำงานด้วยความสนุก ผลงานก็จะออกมาดี หรือไม่เช่นนั้น ก็อาจเลือกเรื่องใกล้ตัวที่เราพอคุ้นเคย ทำให้เราเริ่มค้นหาข้อมูลได้ไม่ยากจนเกินไป

การเขียนสารคดี

การหาข้อมูลอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน คือ ข้อมูลเอกสาร และ ข้อมูลบุคคล สำหรับการหาข้อมูลเอกสารนั้น เราควรค้นคว้าหาข้อมูลไว้ก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมความรู้และความพร้อม ทั้งยังช่วยกำหนดแนวทางในการหาข้อมูลภาคสนามด้วย

การเขียนสารคดี

ข้อมูลเอกสารนั้นอาจพออนคว่าหาได้จากห้องสมุด จากหนังสือเก่า หนังสือพิมพ์เก่า หอจดหมายเหตุ เป็นต้น แต่การไปพบแหล่งข้อมูลบุคคลหรือการลงภาคสนามนั้น ต้องอาศัยความพยายามมากขึ้น

การเขียนสารคดี

เมื่อได้ข้อมูลมาทั้งหมด ก็ถึงขั้นตอนการเรียบเรียงและการเขียนก่อนลงมือเขียนให้อ่านทบทวนข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจแล้วย่อข้อมูล แบ่งหมวดหมู่ หัวข้อ ว่าส่วนไหนควรอยู่กลุ่มไหน หากได้ข้อมูลมาจำนวนมาก ถ้างัดทั้งหมดก็จะกินเนื้อที่หน้ากระดาษมาก อาจจำเป็นต้องตัดข้อมูลบางส่วนทิ้งไปบ้าง โดยให้เลือกคงข้อมูลที่น่าสนใจกว่า หรือเป็นข้อมูลใหม่ไว้ เมื่อจะลงมือเขียนเราอาจแบ่งหัวข้อ หรือโครงเรื่องคร่าวๆ ได้ดังนี้

การเขียนสารคดี

๑. การเปิดเรื่อง คือ การเปิดประเด็นเรื่องที่จะศึกษา ต้องเปิดเรื่องให้น่าสนใจ อาจชูประเด็นที่เป็นปัญหาบางอย่างที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้แต่อยากรู้ ทำให้ผู้อ่านต้องการติดตามอ่านต่อไป

การเขียนสารคดี

๒. เนื้อเรื่อง อาจแบ่งออกเป็นประเด็นหรือหัวข้อย่อย ๆ หลายหัวข้อ เนื้อหาต้องเต็มไปด้วยสาระ ความรู้ ต้องเขียนให้น่าศึกษา น่าติดตาม

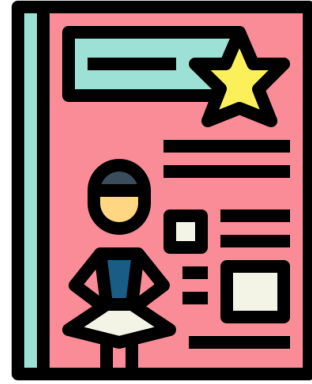

การเขียนสารคดี

๓. **การปิดเรื่อง** หรือการทิ้งท้ายบทจบของเรื่อง อาจมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่**ควรสรุปจบให้ตรงประเด็นกับที่เปิดตัวเรื่องไว้**

อนึ่ง การเขียนสารคดีควรหลีกเลี่ยงการใช้พรรณนาโวหาร หรือการใช้คำที่กระตุ้นเร้าอารมณ์อย่างในบันเทิงคดี ควรใช้ภาษาระดับทางการ สั้น กระชับ เรียบง่าย และเข้าใจได้ง่าย

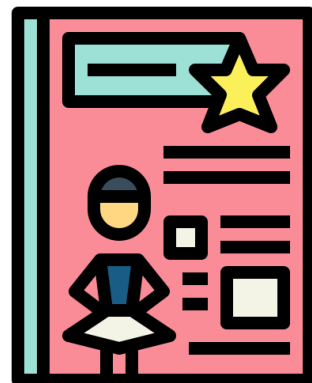

การเขียนบันเทิงคดี

บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องสมมติที่สร้างขึ้นมาอย่างมีจินตนาการและอารมณ์ มุ่งให้ความเพลิดเพลินเป็นใหญ่ แต่ก็ให้ความรู้ด้วย มีหลายรูปแบบ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ฯลฯ บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยมีเกร็ดความรู้ ข้อคิด คติธรรม และประสบการณ์ชีวิตแทรกอยู่ในเรื่องนั้น ๆ

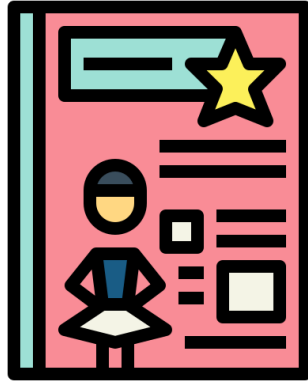

การเขียนบันเทิงคดี

การเขียนบันเทิงคดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีจินตนาการ มีความสามารถคิดเรื่องที่น่าสนใจ มีศิลปะในการใช้ภาษา มีประสบการณ์ มีความเข้าใจชีวิต มีความรู้รอบตัวในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างดี จึงจะเขียนบันเทิงคดีได้น่าอ่านและมีสารประโยชน์

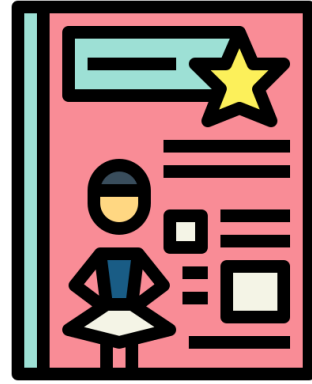

การเขียนบันเทิงคดี

องค์ประกอบของบันเทิงคดีที่สำคัญมี ๖ ประการ คือ

- สาระสำคัญของเรื่อง (Theme)
- โครงเรื่อง (Plot)
- ตัวละคร (Character)
- บทสนทนา (Dialogue)
- ฉาก (Setting)
- บรรยากาศ (Atmosphere)

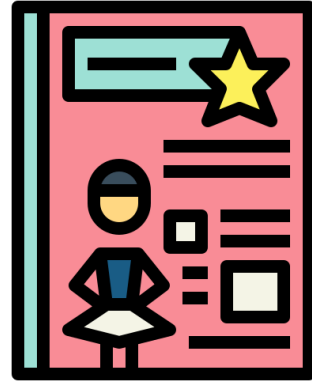

การเขียนบันเทิงคดี

๑. สาระสำคัญของเรื่อง (Theme)

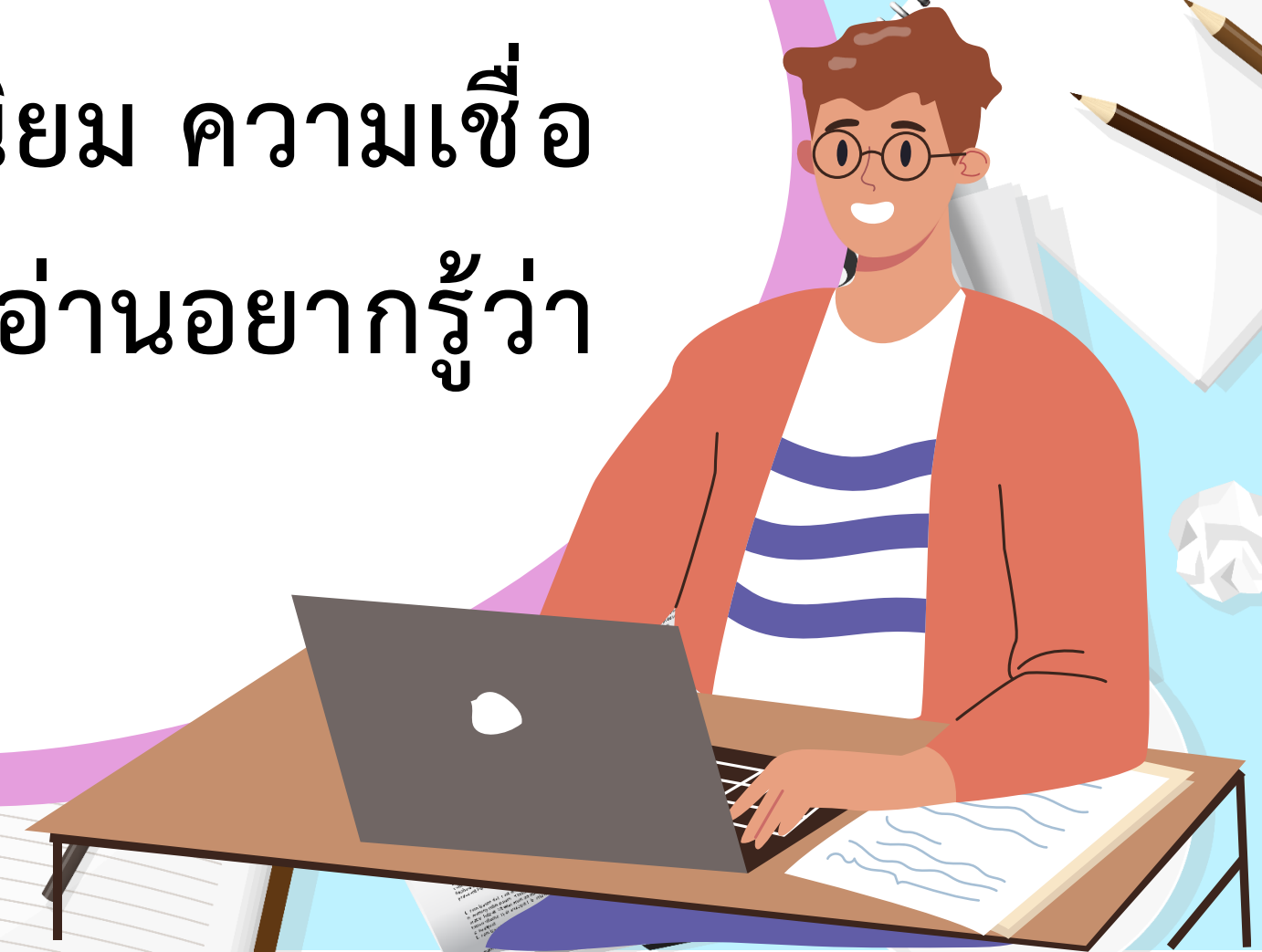
หรือเรียกว่า “แก่นเรื่อง” หมายถึง ความคิด
สำคัญของเรื่อง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่
ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน

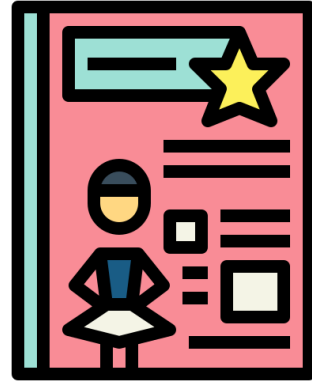

การเขียนบันเทิงคดี

๒. โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ที่จัดเรียงลำดับและเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลาย ๆ เหตุการณ์สืบเนื่องตามมา โครงเรื่องที่น่าสนใจจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อ หรือเหตุผลมากกว่า ๒ กระแสขึ้นไป ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าปมปัญหานั้นจะลงเอยในลักษณะใด

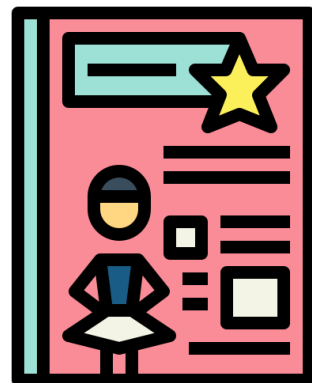

การเขียนบันเทิงคดี

๓. ตัวละคร (Character) คือ **ตัวบุคคล ลัทธิหรือ**
สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีบทบาท มีชีวิต
มีจิตวิญญาณ แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้
เหตุการณ์ดำเนินไป ตามเรื่องราวที่วางไว้

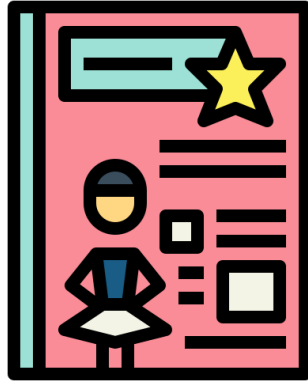

การเขียนบันเทิงคดี

๔. บทสนทนา (Dialogue) คือ คำพูดของตัวละครแต่ละตัว บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีได้ประการหนึ่ง เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึง แนวคิดของผู้แต่ง ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่าง ๆ ได้ โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายหรือพรรณนาความให้ยืดยาว นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย

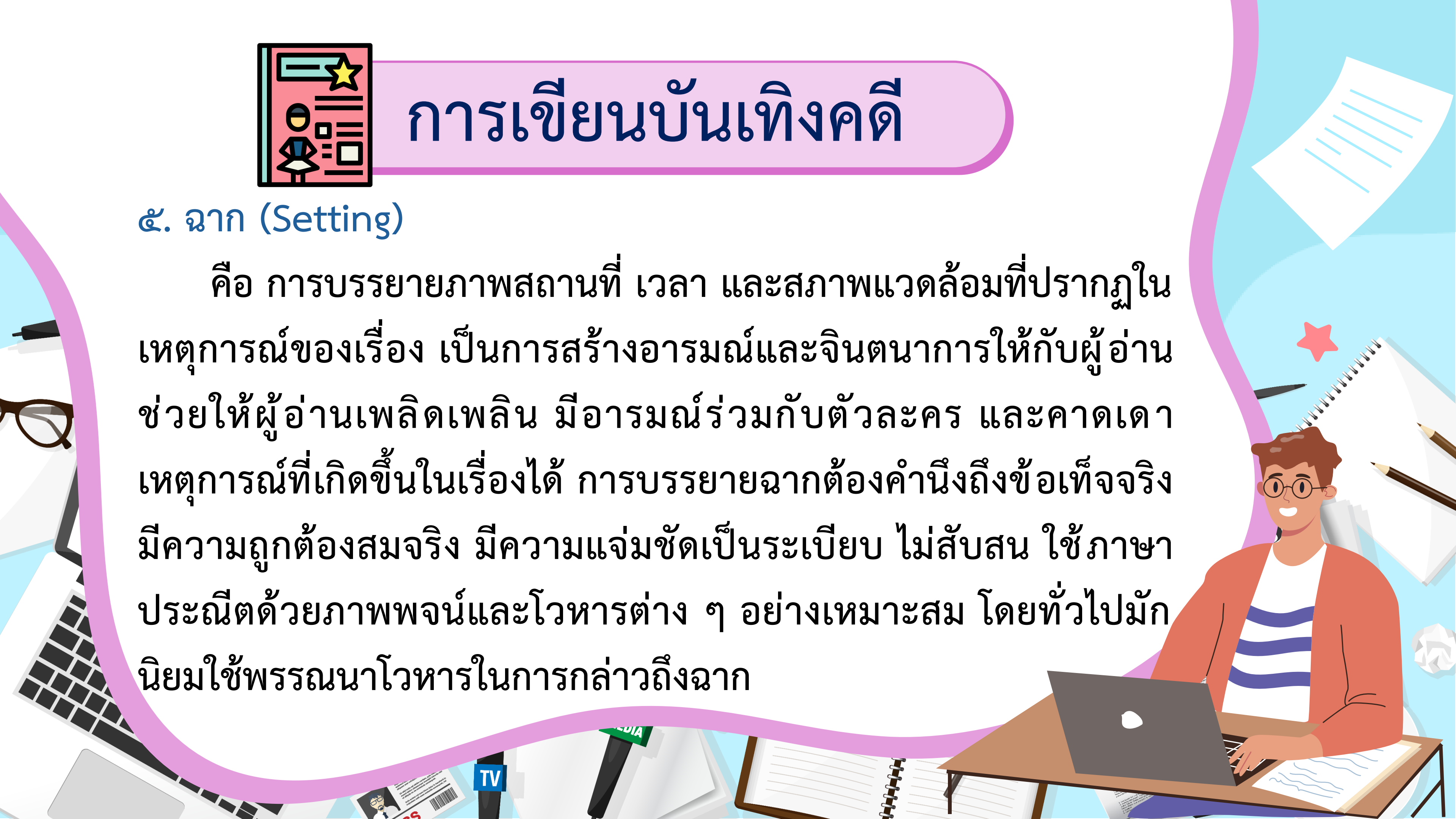

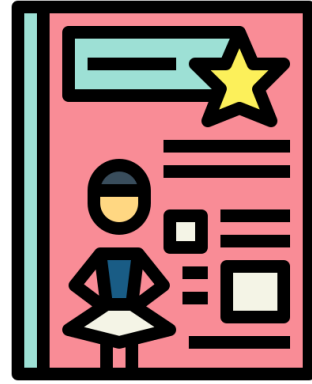

การเขียนบันเทิงคดี

๕. ฉาก (Setting)

คือ การบรรยายภาพสถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏใน เหตุการณ์ของเรื่อง เป็นการสร้างอารมณ์และจินตนาการให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน มีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และคาดเดา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ การบรรยายฉากต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง มีความถูกต้องสมจริง มีความแจ่มชัดเป็นระเบียบ ไม่สับสน ใช้ภาษา ประณีตด้วยภาพพจน์และโวหารต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมัก นิยมใช้พรรณนาโวหารในการกล่าวถึงฉาก

การเขียนบันทึกดี

๒. บรรยากาศ (Atmosphere)

คือ การบรรยายอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบต่าง ๆ ของฉากและตัวละคร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน

เรียบเรียงโดย : อลงกรณ์ พลอยแก้ว

<https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34497>

ลงมือทำ จดจำได้

ให้นักเรียนปฏิบัติกรเขียนบรรยาย
งานเขียนที่นักเรียนชอบลงในใบกิจกรรม
เมื่อเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มเพื่อนำเสนอ

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ “สารคดี” และ “บันเทิงคดี” โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังนี้คือ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสารถน้อยมาก แต่ก็ม้งานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดีเลย

การเขียนสารคดี

สารคดีเป็นวรรณกรรมชนิดหนึ่ง ที่ยึดอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง มีเค้าโครงจากเรื่องจริง ดังนั้นคุณค่าของสารคดีจึงเป็นงานที่สะท้อนความเป็นจริง ให้ทั้งสาระความรู้ และรสของวรรณกรรม มิใช่เป็นงานที่สร้างจากจินตนาการที่อาจอ่านเพื่อความรื่นรมย์เพียงประการเดียว

พื้นฐานแรกของการเขียนหนังสือที่ดี คือการเป็นนักอ่าน การอ่านเป็นพื้นฐานของการเขียน ทำให้เราได้รู้วิธีการเรียบเรียงความคิด ได้คลังคำศัพท์และได้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อีกด้วย

เมื่อจะเริ่มต้นลงมือเขียนสารคดี ควรเลือกเรื่องที่เรารสนใจ หรืออาจเป็นเรื่องที่เราคุ้นเคยหรือเรื่องใกล้ตัว เพราะจะทำให้เรามีแรงบันดาลใจหรือแรงขับเคลื่อนในการเขียน ซึ่งมีผลให้เราทำงานด้วยความสนุก ผลงานก็จะออกมาดี หรือไม่เช่นนั้นก็อาจเลือกเรื่องใกล้ตัวที่เราพอคุ้นเคย ทำให้เราเริ่มต้นหาข้อมูลได้ไม่ยากจนเกินไป

การหาข้อมูลอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน คือข้อมูลเอกสาร และ ข้อมูลบุคคล สำหรับการหาข้อมูลเอกสารนั้น เราควรค้นคว้าหาข้อมูลไว้ก่อน เพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมความรู้และความพร้อม ทั้งยังช่วยกำหนดแนวทางในการหาข้อมูลภาคสนามด้วย

ข้อมูลเอกสารนั้นอาจพอลค้นคว้าได้จากห้องสมุด จากหนังสือเก่า หนังสือพิมพ์เก่า หอจดหมายเหตุ เป็นต้น แต่การไปพบแหล่งข้อมูลบุคคลหรือการลงภาคสนามนั้น ต้องอาศัยความพยายามมากขึ้น

เมื่อได้ข้อมูลมาทั้งหมด ก็ถึงขั้นตอนการเรียบเรียงและการเขียน ก่อนลงมือเขียนให้อ่านทบทวนข้อมูลที่ได้อ่านทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจแล้วย่อข้อมูล แบ่งหมวดหมู่ หัวข้อ ว่าส่วนไหนควรอยู่กลุ่มไหน หากได้ข้อมูลมาจำนวนมาก ถ้าวางทั้งหมดก็จะกินเนื้อที่หน้ากระดาษมาก อาจจำเป็นต้องตัดข้อมูลบางส่วนทิ้งไปบ้าง โดยให้เลือกคงข้อมูลที่สนใจกว่า หรือเป็นข้อมูลใหม่ไว้ เมื่อจะลงมือเขียน เราอาจแบ่งหัวข้อ หรือโครงเรื่องคร่าวๆ ได้ดังนี้

๑. การเปิดเรื่อง คือการเปิดประเด็นเรื่องที่จะศึกษา ต้องเปิดเรื่องให้น่าสนใจ อาจชูประเด็นที่เป็นปัญหาบางอย่างที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้แต่อยากรู้ ทำให้ผู้อ่านต้องการติดตามอ่านต่อไป

๒. เนื้อเรื่อง อาจแบ่งออกเป็นประเด็นหรือหัวข้อย่อยๆ หลายหัวข้อ เนื้อหาต้องเต็มไปด้วยสาระความรู้ ต้องเขียนให้หน้าศึกษา น่าติดตาม

๓. การปิดเรื่อง หรือการทิ้งท้ายบทของเรื่อง อาจมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่ควรสรุปจบให้ตรงประเด็นกับที่เปิดตัวเรื่องไว้

อนึ่ง การเขียนสารคดีควรหลีกเลี่ยงการใช้พรรณนาโวหาร หรือการใช้คำที่กระตุ้นเร้าอารมณ์อย่างในบันเทิงคดี ควรใช้ภาษาระดับทางการ สั้น กระชับ เรียบง่าย และเข้าใจได้ง่าย

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

การเขียนบันเทิงคดี

บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องสมมติที่สร้างขึ้นอย่างมีจินตนาการและอารมณ์ มุ่งให้ความเพลิดเพลินเป็นใหญ่ แต่ก็ให้ความรู้ด้วย มีหลายรูปแบบ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ฯลฯ บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยมีเกร็ดความรู้ ข้อคิด คติธรรม และประสบการณ์ชีวิตแทรกอยู่ในเรื่องนั้นๆ

การเขียนบันเทิงคดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีจินตนาการ มีความสามารถคิดเรื่องที่สนุกน่าสนใจ มีศิลปะในการใช้ภาษา มีประสบการณ์ มีความเข้าใจชีวิต มีความรู้รอบตัวในศาสตร์ต่างๆ อย่างดี จึงจะเขียนบันเทิงคดีได้น่าอ่านและมีสารประโยชน์

องค์ประกอบของบันเทิงคดีที่สำคัญมี ๖ ประการ คือ สารัตถะของเรื่อง (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) บทสนทนา (Dialogue) ฉาก (Setting) บรรยากาศ (Atmosphere)

๑. สารัตถะของเรื่อง (Theme) หรือเรียกว่า "แก่นเรื่อง" หมายถึง ความคิดสำคัญของเรื่อง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน

๒. โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ที่จัดเรียงลำดับและเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆ เหตุการณ์สืบเนื่องตามมา โครงเรื่องที่นำเสนอจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อหรือเหตุผลมากกว่า ๒ กระแสขึ้นไป ทำให้ผู้อ่านอยากรู้อะไรต่อไปจะลงเอยในลักษณะใด

๓. ตัวละคร (Character) คือ ตัวบุคคล สัตว์หรือสิ่งต่างๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีบทบาท มีชีวิต มีจิตวิญญาณ แสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้เหตุการณ์ดำเนินไป ตามเรื่องราวที่วางไว้

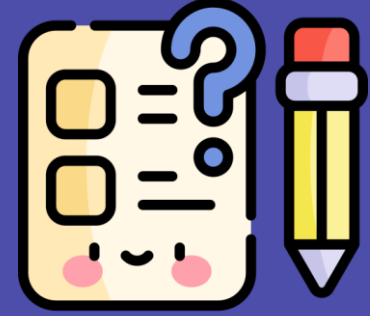
๔. บทสนทนา (Dialogue) คือ คำพูดของตัวละครแต่ละตัว บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีได้ประการหนึ่ง เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึง แนวคิดของผู้แต่ง ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่างๆ ได้ โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายหรือพรรณนาความให้ยืดยาว นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย

๕. ฉาก (Setting) คือ การบรรยายสภาพสถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในเหตุการณ์ของเรื่อง เป็นการสร้างอารมณ์และจินตนาการให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน มีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ การบรรยายฉากต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง มีความถูกต้องสมจริง มีความแจ่มชัดเป็นระเบียบ ไม่สับสน ใช้ภาษาประณีตด้วยภาพพจน์และโวหารต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมักนิยมใช้พรรณนาโวหารในการกล่าวถึงฉาก

๖. บรรยากาศ (Atmosphere) คือ การบรรยายอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบต่างๆ ของฉากและตัวละคร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน

เรียบเรียงโดย : อลงกรณ์ พลอยแก้ว

<https://www.truelookpanya.com/learning/detail/๓๔๔๗๗>

ใบงานที่ ๓

เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

ใบงานที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. งานเขียนที่นักเรียนเลือกเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒. ทำไมนักเรียนจึงคัดเลือกงานเขียนชนิดนี้ แล้วงานเขียนชนิดนี้มีจุดเด่น หรือความน่าสนใจอย่างไร

.....
.....
.....

๓. นักเรียนคิดว่างานเขียนที่นักเรียนเลือกมาให้คุณค่าหรือประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

๔. ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้ที่คัดเลือกงานเขียนเล่มนี้มา นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง จงอภิปราย

.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ “สารคดี” และ “บันเทิงคดี” โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังต่อไปนี้ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสาระน้อยมาก แต่ก็ม้งานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดีเลย

การเขียนสารคดี

สารคดีเป็นวรรณกรรมชนิดหนึ่ง ที่ยืนอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง มีเค้าโครงจากเรื่องจริง ดังนั้นคุณค่าของสารคดีจึงเป็นงานที่สะท้อนความเป็นจริง ให้ทั้งสาระความรู้ และรสของวรรณกรรม มีใช้เป็นงานที่สร้างจากจินตนาการที่อาจอ่านเพื่อความรื่นรมย์เพียงประการเดียว

พื้นฐานแรกของการเขียนหนังสือที่ดี คือการเป็นนักอ่าน การอ่านเป็นพื้นฐานของการเขียน ทำให้เราได้รู้วิธีการเรียบเรียงความคิด ได้คลั่งคำศัพท์และได้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อีกด้วย

เมื่อจะเริ่มต้นลงมือเขียนสารคดี ควรเลือกเรื่องที่เราสสนใจ หรืออาจเป็นเรื่องที่เราคุ้นเคยหรือเรื่องใกล้ตัว เพราะจะทำให้เรามีแรงบันดาลใจหรือแรงขับเคลื่อนในการเขียน ซึ่งมีผลให้เราทำงานด้วยความสนุก ผลงานก็จะออกมาดี หรือไม่เช่นนั้นก็อาจเลือกเรื่องใกล้ตัวที่เราพอคุ้นเคย ทำให้เราเริ่มต้นหาข้อมูลได้ไม่ยากจนเกินไป

การหาข้อมูลอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน คือข้อมูลเอกสาร และ ข้อมูลบุคคล สำหรับการหาข้อมูลเอกสารนั้น เราควรค้นคว้าหาข้อมูลไว้ก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมความรู้และความพร้อม ทั้งยังช่วยกำหนดแนวทางในการหาข้อมูลภาคสนามด้วย

ข้อมูลเอกสารนั้นอาจพอค้นคว้าได้จากห้องสมุด จากหนังสือเก่า หนังสือพิมพ์เก่า หอจดหมายเหตุ เป็นต้น แต่การไปพบแหล่งข้อมูลบุคคลหรือการลงภาคสนามนั้น ต้องอาศัยความพยายามมากขึ้น

เมื่อได้ข้อมูลมาทั้งหมด ก็ถึงขั้นตอนการเรียบเรียงและการเขียน ก่อนลงมือเขียน ให้อ่านทบทวนข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจแล้วย่อข้อมูล แบ่งหมวดหมู่ หัวข้อ ว่าส่วนไหนควรอยู่กลุ่มไหน หากได้ข้อมูลมาจำนวนมาก ถ้าวางทั้งหมดก็จะกินเนื้อที่หน้ากระดาษมาก อาจจำเป็นต้องตัดข้อมูลบางส่วนทิ้งไปบ้าง โดยให้เลือกคงข้อมูลที่น่าสนใจกว่า หรือเป็นข้อมูลใหม่ไว้ เมื่อจะลงมือเขียน เราอาจแบ่งหัวข้อ หรือโครงเรื่องคร่าวๆ ได้ดังนี้

๑. การเปิดเรื่อง คือการเปิดประเด็นเรื่องที่จะศึกษา ต้องเปิดเรื่องให้น่าสนใจ อาจชูประเด็นที่เป็นปัญหาบางอย่างที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้แต่อยากรู้ ทำให้ผู้อ่านต้องการติดตามอ่านต่อไป

๒. เนื้อเรื่อง อาจแบ่งออกเป็นประเด็นหรือหัวข้อย่อยๆ หลายหัวข้อ เนื้อหาต้องเต็มไปด้วยสาระความรู้ ต้องเขียนให้น่าศึกษา น่าติดตาม

๓. การปิดเรื่อง หรือการทิ้งท้ายบทจบของเรื่อง อาจมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่ควรสรุปจบให้ตรงประเด็นกับที่เปิดตัวเรื่องไว้

อนึ่ง การเขียนสารคดีควรหลีกเลี่ยงการใช้พรรณนาโวหาร หรือการใช้คำที่กระตุ้นเร้าอารมณ์อย่างในบันเทิงคดี ควรใช้ภาษาระดับทางการ สั้น กระชับ เรียบง่าย และเข้าใจได้ง่าย

การเขียนบันเทิงคดี

บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องสมมติที่สร้างขึ้นมาจากจินตนาการและอารมณ์ มุ่งให้ความเพลิดเพลินเป็นใหญ่ แต่ก็ให้ความรู้ด้วย มีหลายรูปแบบ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ฯลฯ บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยมีเกร็ดความรู้ ข้อคิด คติธรรม และประสบการณ์ชีวิตแทรกอยู่ในเรื่องนั้นๆ

การเขียนบันเทิงคดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีจินตนาการ มีความสามารถคิดเรื่องที่สนุกน่าสนใจ มีศิลปะในการใช้ภาษา มีประสบการณ์ มีความเข้าใจชีวิต มีความรู้รอบตัวในศาสตร์ต่างๆ อย่างดี จึงจะเขียนบันเทิงคดีได้น่าอ่านและมีสาระประโยชน์

องค์ประกอบของบันเทิงคดีที่สำคัญมี ๖ ประการ คือ สาระของเรื่อง (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) บทสนทนา (Dialogue) ฉาก (Setting) บรรยากาศ (Atmosphere)

๑. สาระของเรื่อง (Theme) หรือเรียกว่า "แก่นเรื่อง" หมายถึง ความคิดสำคัญของเรื่อง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน

๒. โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ที่จัดเรียงลำดับและเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆ เหตุการณ์สืบเนื่องตามมา โครงเรื่องที่น่าสนใจจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อหรือเหตุผลมากกว่า ๒ กระแสขึ้นไป ทำให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นว่าปมปัญหานั้นจะลงเอยในลักษณะใด

๓. ตัวละคร (Character) คือ ตัวบุคคล สัตว์หรือสิ่งต่างๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีบทบาท มีชีวิต มีจิตวิญญาณ แสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้เหตุการณ์ดำเนินไป ตามเรื่องราวที่วางไว้

๔. บทสนทนา (Dialogue) คือ คำพูดของตัวละครแต่ละตัว บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีได้ประการหนึ่ง เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึง แนวคิดของผู้แต่ง ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่างๆ ได้ โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายหรือพรรณนาความให้อึดยิว นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย

๕. ฉาก (Setting) คือ การบรรยายสภาพสถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในเหตุการณ์ของเรื่อง เป็นการสร้างอารมณ์และจินตนาการให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน มีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ การบรรยายฉากต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง มีความถูกต้องสมจริง มีความแจ่มชัดเป็นระเบียบ ไม่สับสน ใช้ภาษาประณีตด้วยภาพพจน์และโวหารต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมักนิยมใช้พรรณนาโวหารในการกล่าวถึงฉาก

๖. บรรยากาศ (Atmosphere) คือ การบรรยายอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบต่างๆ ของฉากและตัวละคร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน

เรียบเรียงโดย : อลงกรณ์ พลอยแก้ว

<https://www.truelookpanya.com/learning/detail/๓๔๔๗๗>

ใบงานที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. งานเขียนที่นักเรียนเลือกเป็นอย่างไร

.....

๒. ทำไมนักเรียนจึงคัดเลือกงานเขียนชนิดนี้ แล้วงานเขียนชนิดนี้มีจุดเด่น หรือความน่าสนใจอย่างไร

.....

๓. นักเรียนคิดว่างานเขียนที่นักเรียนเลือกมาให้คุณค่าหรือประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร

.....

.....

๔. ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้ที่คัดเลือกงานเขียนเล่มนี้มา นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้
อย่างไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

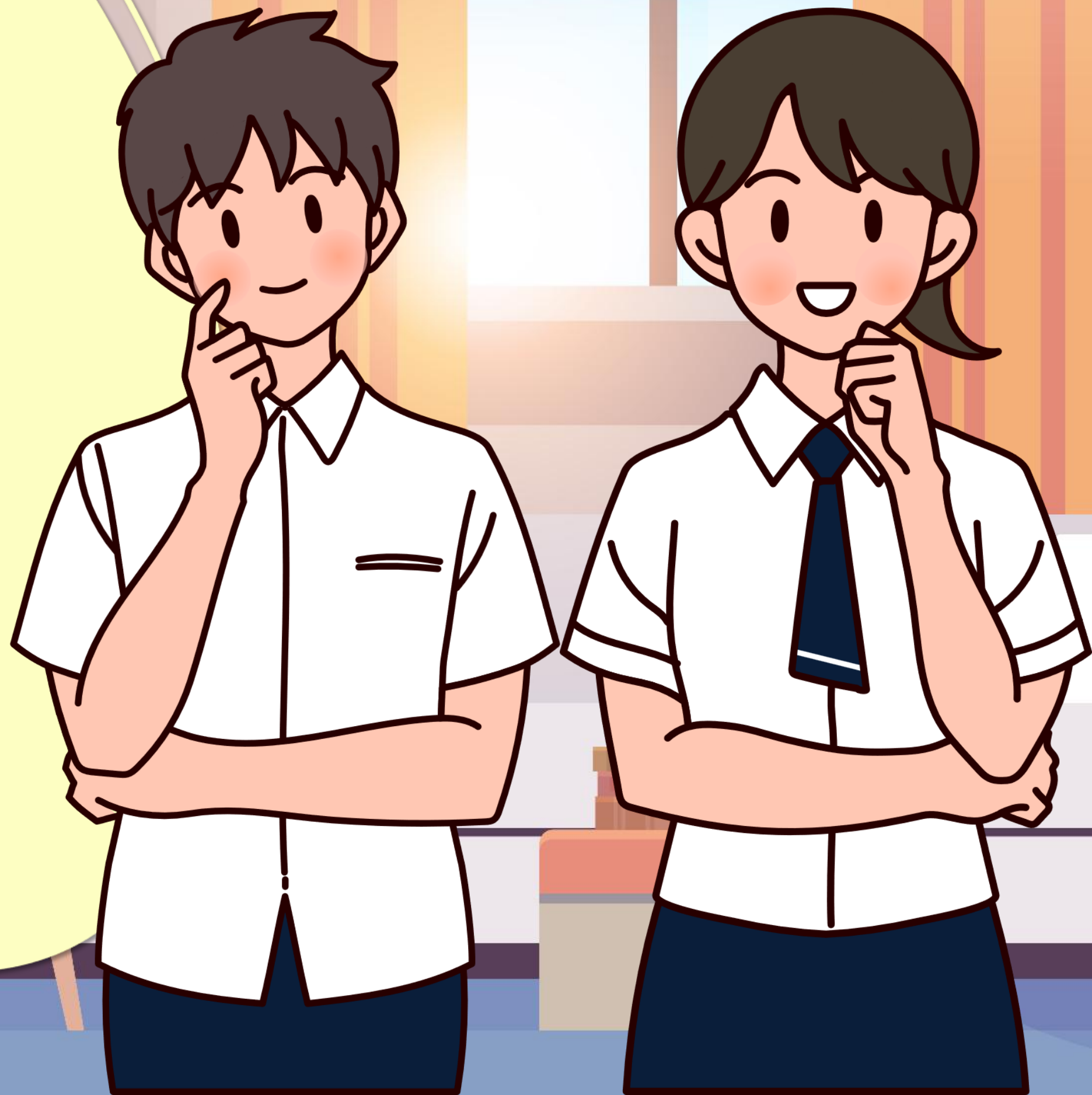
สรุป

นักเรียนคิดว่าประโยชน์ของ
การยกตัวอย่างงานเขียนงาน
พร้อมยกเหตุผลประกอบ
เป็นการพัฒนาทักษะต่อตนเองอย่างไร

คำไหนใช้ถูก

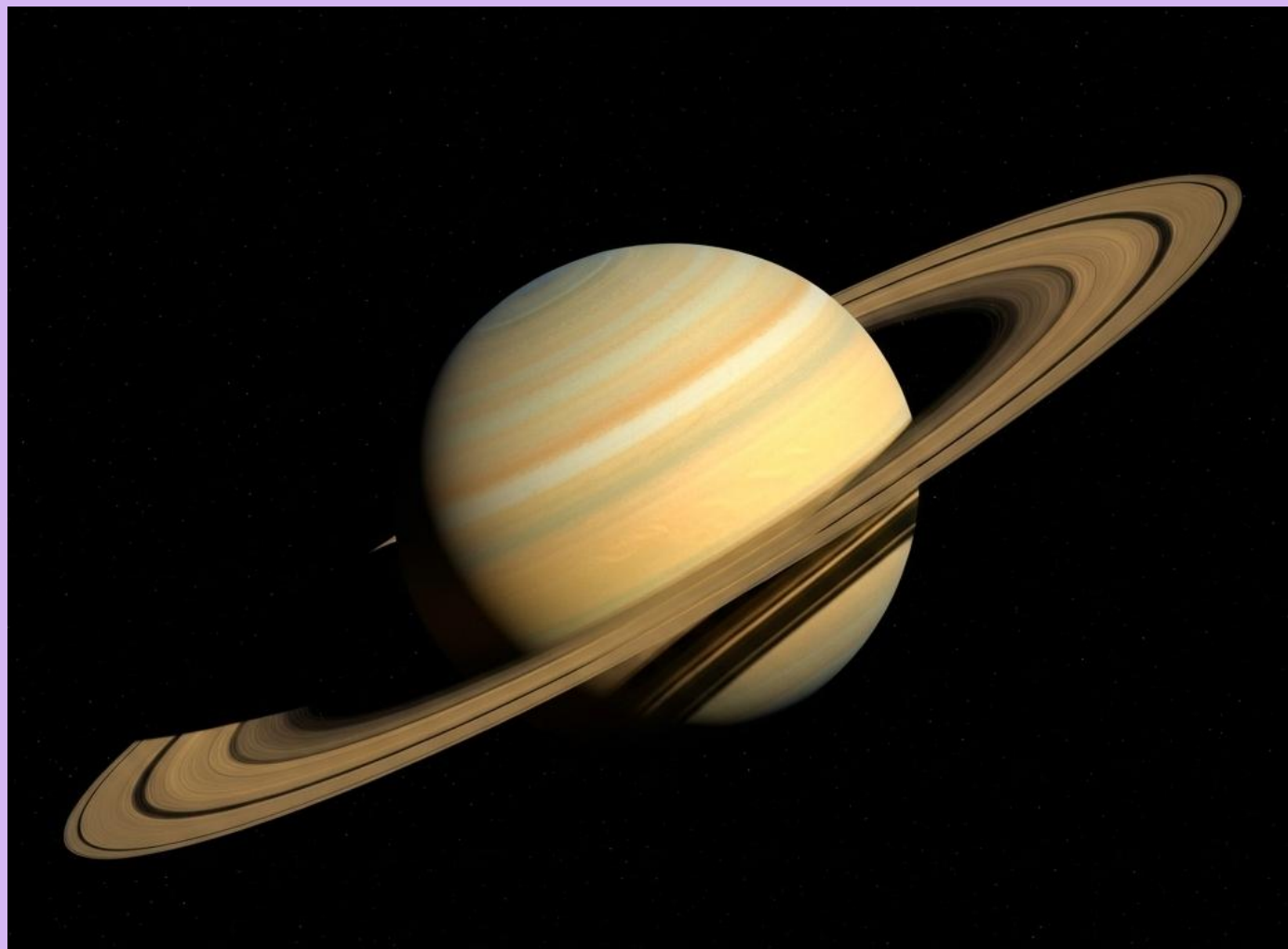
ดาวเคราะห์

ดาวเคราะห์

ดาวเคราะห์

(ดาราศาสตร์) น. ดาวที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง ต้องได้รับแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ และเป็นบริวารโคจรรอบดวงอาทิตย์ มี ๘ ดวง คือ พุธ (Mercury) ศุกร์ (Venus) โลก (Earth) อังคาร (Mars) พฤหัสบดี (Jupiter) เสาร์ (Saturn) มฤตยู (Uranus) สатур (Neptune) มองจากโลกจะเห็นได้ด้วยตาเปล่าเพียง ๕ ดวง คือ พุธ ศุกร์ อังคาร พฤหัสบดี และเสาร์.

Generated ภาพจากปัญญาประดิษฐ์

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/> พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๘

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง งานเขียน สร้างความสุข (๑)

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
- ๒) ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
- ๓) ใบงานที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

